

Pápai Sándor-életútinterjú

Készítette: Kovács László

A beszélgetés időpontja és helyszíne: 2023. december 12., Budapest
Szerkesztett, tömörített, kiegészített, lábjegyzetelt változat.

Kovács László:

Milyen családba születtél? Mi volt az alapja a zenei érdeklődésednek?

Pápai Sándor:

Dél-alföldi agrárkörnyezetbe születtem, Orosházán, 1963-ban. Édesapám is ott született, 1939-ben, Édesanyám pedig Hódmezővásárhelyen, 1942-ben. A környékbeli termelészövetkezetben dolgoztak, apám osztályvezetőként, illetve ágazatvezetőként, anyám adminisztrátorként, de azt hiszem, hogy egy időben varrónő is volt a helyi szabóságban.

Apám egy gyermekkori tüdőgyulladás szövődményeként szívbeteg lett, és mi orvosi javaslatra Somogyba költöztünk. Apám ezzel egész életében szenvedett, végül korai halálát is ez okozta 1994-ben. Egészen iskolakezdésig úgy nézett ki, hogy ott kezdem meg az általános iskolát, ahol csak egy osztatlan osztály volt, vagyis együtt tanultak az elsősök a többi alsótagozatossal, egészen a negyedikesekig. Aztán az utolsó pillanatban egy Pesten élő unokatesó javaslatára Pestre költöztünk. Apám Rákospalotán, a Béke Mgtsz-ben¹ helyezkedett el, középvezetőként.

Másodikos koromig jártam a Bogács utcai suliba, és ide kötődik az első olyan emlékem, ami a második kérdéssel rezonál. Egy napon, „a kis Sanyika” minden előzmény nélkül bejelentette, hogy ő szeretne jelentkezni a Magyar Rádió és Televízió Gyermekkórusának toborzó felhívására... Fogalmam sincs, hogy honnan szedtem ezt, talán a tévében láttam, de komolyan vették. Meghallgatott az iskolaigazgató, a felsős énektanár, elénekeltették velem az akkori kedvencemet, ami éppen a „Sej, a mi lobogónkat...” kezdetű dal volt. Hallgatták, hümmögtek, jóváhagyták. Végül nem lett belőle semmi, de azóta is próbálom kitalálni, hogy mi készített erre, és hajlamos vagyok azzal hitegetni magam, hogy már ez is egy hamvába holt zenei karrier korai fellángolása volt... *(nevet)*. Pestújhelyre költöztünk, egy szoba-konyhásalbérletbe, ahol nemhogy fürdőszoba nem volt, de még a vizet is a sarki nyomókútból kellett hordani. A szüleim belátták, hogy a hamarosan, 1972-ben megérkező Violetta húgommal együtt a családnak már szűkös lett volna ez lakás. Hagyták hát magukat rábeszélni arra, hogy elvállalják a termelészövetkezet új zöldségesboltjának vezetését, az akkor épülő újpalotai lakótelepen. Bár semmilyen kereskedelmi tapasztalatuk és rátermettségük nem volt – sajnos ezt én is örököltém tőlük –, mégis feladták a kényelmesebb irodai munkájukat. Jó döntésnek bizonyult, mert néhány év múlva, 1975-ben, beköltözhattünk az első összkomfortos, fürdőszobás lakásunkba, egy zuglói társasházba.

Közben én „kipróbáltam” az első kettő újonnan épült újpalotai iskolát, aztán megérkeztem a Pestújhelyi úti suliba, ahol három évet töltöttem el. Ekkor már nagyon ment a zenehallgatás, amit elősegített, hogy apám megengedte, hogy használjam a BRG M11 típusú, kombinált szalagos és kazettás magnóját, ami lehetővé tette, hogy nemcsak a rádióból, hanem a kölcsönkapott szalagokról is lehetett zenét felvenni kazettáról szalagra, vagy épp fordítva.

Családi zenei előzmények nem nagyon voltak, hacsak nem a tanyasi nagymamámnál a családi összejöveleteken történő danolászás, amikor néha lekerült a veranda faláról a citera is. Anyámék nyolcan voltak testvérek. A legnagyobb családi összejöveletek nagymamámnál voltak, ő játszott kicsit a citerán. Igazából ezek a közös zenélések és éneklések nekem kigyerekként nem voltak olyan nagy revelációk *(nevet)*.

¹ Mgtsz: a mezőgazdasági termelészövetkezet rövidítése.

A nyári szüneteket is a nagyszüleimnél töltöttem, falusi, tanyasi környezetben, ahol akkor még az áram sem volt bevezetve, a „telepes” rádió köré ültek esténként. Ha tévét akartak nézni, akkor meg begyalogoltak a pár kilométerre lévő tanyaközpontba. Kicsit mindig is vidékinek éreztem magam, ott csengenek a fülemben a magyarnóták és a cigánydalok, amiket annyira utáltam, amikor kamaszként rocker lettem. Apám is leginkább ezeket hallgatta a „menő” BRG-magnóján, meg az akkor divatos popzenéket, de egy idő után már egyre több szalagon az én zenéim voltak. Bújtuk a rádióújságot, kerestük a kedvenc zenéket a hetvenes évek közepe táján: Omega,² Skorpió,³ ABBA,⁴ Boney M,⁵ a legrockosabb akkor talán a Sweet⁶ volt, amit beengedtek a rádióba, ezért amikor a fentiek után a Deep Purple⁷ *Made in Japan* című lemezét meghallottam, az nagyon beütött. A másik korai és nagyon meghatározó élményt szintén a zuglói lakástól néhány sarokra volt Rózsavölgyi kertmozinak köszönhetem, ahol egy este sikerült a kerítésen túlról meghallgatnom az LGT-t⁸ és a Skorpiót. A talaj felett repültem hazáig, olyan katarikus élmény volt. Attól kezdve „*semmi más nem érdekelt, csak a zene, a zene, a zene...*”, illetve még a focí, a gyeplabda és egy-két más dolog, ami erre a korosztályra jellemző. A következő nyáron a Rózsavölgyin már minden este rendeztek koncertet. Az éppen aktuális filmbemutató előtt ott játszott a Mini,⁹ a frissen alakult Korál¹⁰ és a V’Moto-Rock.¹¹ Mindennap! A filmeket is próbálták a rockzenéhez kapcsolni, itt láttam egy csomószer a Led Zeppelin¹² koncertfilmjét meg a The Band¹³ búcsúkoncertjét. Így értek véget a „boldog” általános iskolai éveim.

Kovács László:

Milyen középiskolában tanultál tovább?

Pápai Sándor:

Nyolcadikban iszonyatosan leromlottak a jegyeim, ismét új suliba kerültem. Ott a beilleszkedés már nehezebben ment, négyes-ötös tantárgyaimból lettek kettesek, és emiatt a betervezett István Gimnázium szóba sem jöhetett. A szüleim még emlékeztek arra, hogy kisebb koromban nagyon tetszett nekem egy pincér ismerősük munkája, és erre a pályára adtak. A vendéglátóipari iskolából rengeteget lógtam, az órákon sokat olvastam, de azért megtanultam a klasszikus nagy gasztronómiát, alapszinten a táplálkozástant, és valamennyire németül is. Ezeknek a mai napig jó hasznát veszem. (*nevet*) De szerencsére volt néhány osztálytársam, akikkel inspiráltuk egymás zenei téren, és ment a gyeplabda is, ami szintén sokat segített.

² Az Omega 1962–2021 között létezett Kossuth- és Liszt Ferenc-díjas beat- majd rockegyüttes, a műfaj egyik legsikeresebb hazai zenekara.

³ A Skorpió 1973-ban alapított hard rock zenekar, a Locomotiv GT és a Taurus után a harmadik hazai szupergrupp. Többször feloszlott és átalakult, időnként mind a mai napig adnak koncertet.

⁴ Az ABBA 1972–1982 között létezett svéd popegyüttes, minden idők egyik legtöbb lemezét értékesítő könnyűzenei formációja.

⁵ A Boney M. egy 1975-en alapított németországi szövetségi köztársaságbeli popegyüttes, az ún. eurodiszko irányzat legnagyobb sztárja volt.

⁶ A Sweet 1968-ban alapított angol rockegyüttes, a glam rock irányzat egyik legjelentősebb zenekara.

⁷ A Deep Purple, 1968-ban alapított, megszakításokkal a mai napig aktív angol hard rock együttes, az irányzat egyik alapítója.

⁸ A LGT, azaz Locomotiv GT, 1971-ben alapított rockzenekar, a hetvenes-nyolcvanas évek egyik népszerű együttese volt.

⁹ A Mini 1968-ban alapított rockegyüttes, a progresszív rock és a jazz rock egyik legfontosabb képviselője volt. Megszakításokkal egészen 2023-ig, az alapító-zenekarvezető Török Ádám haláláig működött.

¹⁰ A Korál, 1945–1986 között működött hard rock együttes.

¹¹ A V’Moto-Rock 1977–1988 között működött hard rock együttes.

¹² A Led Zeppelin 1968–1980 között működött angol hard rock együttes, a műfaj egyik legsikeresebb előadója.

¹³ The Band kanadai-amerikai rockzenekar, 1967–1999 között megszakításokkal volt aktív.

Kovács László:

Hány évesen kezdtél gyeplabdázni?

Pápai Sándor:

Tizenkét-tizenhárom éves lehettem. Igazából én focizni szerettem, és voltak is kisebb-nagyobb sikereim, de édesanyám kollégája volt az áldott emlékű dr. Polánszky Ferenc, „Paxi bácsi”, aki a Kőbányi Sörgyár gyeplabdaszakosztály-vezetője volt. Ő egyszer lecsalt oda, és addig erősködött, míg ott ragadtam. Megszerettem a játékot, jól is ment, korosztályos válogatott voltam. Pozitív velejárója volt mindennek, hogy elég sokat utazhattunk. Az akkori időkben ez kiváltságnak számított, és ahogy legtöbb sportolónál, nálunk is sok különleges import áru lapult a buszban, főleg Adidas meg Puma sportcuccok, Fa és Atlantic kozmetikumok, no és... lemezek!

Kovács László:

Ebből az élménycsomagból alakult ki a kereskedői vénád?

Pápai Sándor:

Nem, akkor ez eszembe sem jutott! Csak magamnak hoztam lemezeket. Kánaán tudott lenni egy lemezbolt a sok nyugati lemezzel. Totális anyagi csőd volt nekem minden jugoszláv vagy nyugati túra! A csapattársaim mindig mondták, hogy ne legyek már ilyen balek. Miért nem hozok eladásra is lemezeket, ha már értek is hozzá valamennyire, tudom, hogy mi népszerű, eladható. Végül kipróbáltam, hogy többet hozok egyféléből, de ha sikerült is továbbadnom, akkor is szégyenlős voltam drágábban adni, vagy odaadtam hitelbe. Sokan még a mai napig sem adták meg a tartozásukat... Béna kereskedő voltam már akkor is! De igyekszem, tanulom a szakmát a mai napig. Sok talpraesett, okos, jó üzletiérzékkel rendelkező és tisztességes kollégám van, akik nálam sokkal ügyesebben navigálnak az árak-akciók-kedvezmények között. Engem ez a része kevésbé érdekel – amit néha sajnálok –, de ezt a hiányosságomat a zene és az emberek iránti kíváncsiságom, nyitottságom talán ellensúlyozza.

Kovács László:

Hogyan alakult a további pályafutásod?

Pápai Sándor:

A vendéglátóipari sulielvégzése után a Hotel Ifjúságban dolgoztam, közben magánúton leérettségiztem. Megismerkedtem akkori és mostani párommal, Melindával. Őt éppen ekkoriban vették fel a jogi egyetemre, én pedig elfoglaltam megürült munkahelyét a Magyar Országos Levéltár polgári-kori osztályán mint levéltári kezelő. Próbáltam készülni a felvételire én is, de nagyon sok más, érdekesebb dolog vonta el a figyelmemet: történész-levéltáros kollégák, az ostromot és az ötvenhatos forradalmat átélte „utolsó bölények” történetei, valamint itt kézről-kézre járt a *Beszélő* és egyéb, szamizdat kiadványok. Sikerült nekem is beszerezni néhányat, például Szolzsenyicin¹⁴ és Faludy György¹⁵ műveit. Ekkor vettem meg az első, még téglaméretű walkmenemet, ami sokat segített az ottani, néha monoton munka elviselésében.

¹⁴ A. I. Szolzsenyicin (1918–2008) Nobel-díjas orosz író

¹⁵ Faludy György (1910–2006) Kossuth-díjas költő, műfordító, író.

Ekkor már a progresszívrock és a dzsessz irányába kalandoztam, de az URH,¹⁶ az Európa Kiadó¹⁷ és a Kontroll Csoport¹⁸kazettái is sokat forogtak.

Innen vonultam be katonának 1984 augusztusában, Szentkirályszabadjára, ami Veszprém és Balatonalmádi között található. A laktanyában fél év után rájöttek, hogy nagyobb hasznomat veszik a „kultúrfronton”, mint a konyhán, és én lettem a stúdiós, továbbá mozigépész, program- és kiállításszervező és még pár egyéb... Nagy barátságok születtek itt, például Kovács Imeróval,¹⁹ a Flash²⁰ együttes első gitárosával vagy Rácz Gyurival, aki az Amadinda Ütőegyüttes²¹ vezetőjének az öccse, és aki rengeteg új zenével ismertetett meg, többek között tőle hallottam először Pat Metheny²² nevét, aki azóta is az első számú kedvencem. Gyuri segített abban is, hogy a leszerelésünk után kellően laza munkahelyet találjunk, hogy a hóbortjainkkal foglalkozhassunk. Mint például a zene...

Ekkor már külsős munkatárs is voltam a Magyar Rádióban, ahol dzsesszműsorokat írtam, szerkesztettem, az adásban úgy olvasták fel ezt, hogy „szerkesztő: Kiss Imre,²³ munkatárs: Pápai Sándor”. Szintén külsős voltam a Solaris lemezboltban, és majdnem munkatárs az Amadindánál.

Kovács László:

Honnan indult az érdeklődésed a lemezboltok világa iránt?

Pápai Sándor:

Himberger György barátom már bedolgozott a Solaris lemezboltba, és a bolt tulajdonosa, Miklós Péter – becenevén Zsiráf – egy idő után engem is befogadott.

Néhány lemezbolt ugyanis volt már Budapesten a nyolcvanas évek elején. Először a Fonográf-bolt jött létre, aztán a Solaris, a Labirintus, a Stereo... Úgy tudni, hogy a boltosok egy része a Múzeum körúti kapualjban kezdte mint nepper.²⁴ A hetvenes években szatyorból árultak ott lemezeket, közvetlenül a Zenei Antikvárium mellett. Aki az antikváriumban nem járt sikerrel mint vevő vagy eladó, az a nepperekhez fordulhatott. Az első két külföldi lemezemet ott vettem, ezek a Jethro Tull:²⁵*Stormwatch* és a Jon and Vangelis²⁶ *ShortStories* című albumok voltak. Főleg jugoszláv licenclemezok meg nyugati lemezek mentek, egy jugó lemez kétszázötven forint volt, egy nyugati meg ötszáz. A rendőri zaklatások miatt egy idő után inkább autók csomagtartójából árultak.

A leszerelésem után, a nyolcvanas évek közepén a Solaris-boltban nagyban működött a kazettára másolás. Akkoriban elég nehézkes volt kurrens zenéhez jutni, a lemezek pedig a fizetésekhez képest drágák voltak, ezért össznépi módon elterjedt a hanglemezek kazettákra másolása. Ebből az üzletből a lemezboltok jól profitáltak. Péternek hat-nyolc embere volt erre, ezek egyike lettem én is. Úgy működött ez, hogy délután fél hatra kellett a boltba lennünk, ekkor Péter kiosztotta a lemezeket és a kazettákat, majd otthon az eredeti kiadványról kellett kazettára másolnunk a zenét.

¹⁶Az URH 1980–81 között működött underground rockegyüttes, a hazai alternatív színtér nagy hatású formációja.

¹⁷ Az Európa Kiadó 1981-ben alakult alternatív rockzenekar, a hazai underground zenei élet fontos képviselője.

¹⁸ A Kontroll Csoport 1980–83-ban működött alternatív rockzenekar.

¹⁹ Kovács Imeró, a Flash együttes basszusgitárosa volt.

²⁰ A Flash 1989-ben Budapesten alakult punk rock együttes,

²¹ Az Amadinda Ütőegyüttes, 1984-ben alapított, Kossuth- és Liszt Ferenc-díjas zenei együttes.

²² Pat Metheny (1954) többszörös Grammy-díjas amerikai gitáros, zeneszerző, a kortárs dzsessz egyik meghatározó művésze.

²³ Kiss Imre, zenei szerkesztő, a Magyar Rádió dzsesszműsorainak szerkesztője volt a hetvenes-nyolcvanas években.

²⁴ Nepper: engedély nélküli kereskedő.

²⁵ Jethro Tull, 1968-ban alapított angol rockegyüttes, a progresszívrock-zene egyik meghatározó előadója.

²⁶ A Jon and Vangelis Jon Anderson énekes és Vangelis Papathanassiou billentyűs rockelőadók duettje volt.

Kovács László:

Hogyan indult a Wave bolt?

Pápai Sándor:

Péter éveken át halogatta, hogy a Solaris bolt mellett nyit egy második boltot, ahol Gyuri lett volna a boltvezető. Egyszer már megvolt a második üzlethelyiség, de mégsem sem lett belőle semmi, mivel Péter az utolsó pillanatban visszakozott. Ekkor került a képbe Lópata, azaz Lopusny Endre, aki egy extrém figura volt a Solaris törzsvásárlói között. Kazettákra másoltatott, ésmindig kiváló minőségű kazettákat hozott, bontatlan ötös-tízes csomagokban. Imponáló volt, ahogy megjelent, úgy nézett ki, mint egy bolygó hollandi. Miután jobban megismertük a zenei ízlését, már ránk bízta, hogy mit veszünk fel neki. Aztán egyszer csak 1989 tavaszán beállított, hogy volna egy üzlethelyiség a Bazilikánál, a Révayközben. Gyuri megkérdezte, hogy lenne-e kedvem csatlakozni hozzá, és '89 őszén megnyitottuk a Wave-et. Először az akkor megtartott Miles Davis-koncerten²⁷ osztogattuk a Pittmann Zsófi grafikus által tervezett szórólapokat. Nem kellett sokat várnunk a vevőkre, hamar felfedeztek minket annak ellenére is, hogy éppen ekkor kezdődött a kis utcánk teljes rekonstrukciója. Az utca alatt egy pince van, ami nem bírta a terhelést, ezért körülbelül egy évig egy jó nagy gödör tátongott az utca helyén, és minket így fapallókon meg ideiglenes járatokon lehetett csak megközelíteni. Közben rátaláltunk a „saját hangunkra”, mi lettünk az első igazán szakosodott üzlet, kiszórtuk a popzenéket, a metál, a dzsesszt, és arra műfajra szakosodtunk, amit a Solarisban csak „agyasoknak” hívtak. Egy elég speciális, de nagyon szimpatikus réteget sikerült így megtalálnunk, akik később, a legnehezebb, válságokkal és járvánnyal sújtott időkben is kitartottak mellettünk. Mi lettünk az „alternatív lemezbolt!”

Kovács László:

Honnan szereztétek be a Wave-ben árusított lemezeket?

Pápai Sándor:

Eleinte Gyuri utazott két-három hetente Berlinbe vagy Stuttgartba lemezekért, mikor hogy, többnyire autóstoppal, hátizsákkal. Körülbelül ötven-hatvan lemezt tudott behozni egyszerre, azt is csak Bécsig, onnan mindenféle akkoriban ismert trükkel jutott el Budapestre. Később mentünk Trabanttal Stuttgartba, bérelt zöldes Mercivel Berlinbe... A rengeteg kaland és sztori egy külön műsort is kitöltene.

Később szépen lassan megérkeztek Magyarországra a kis és nagy kiadók, és egyszerűbb lett a beszerzés, de arra már nem emlékszem, hogyan továbbítottuk a rendeléseket a terjesztőkhöz. Gondolom, bediktáltuk telefonon. Aztán az egyik szomszédos bolt vett egy telefaxot... Nyitáskor még főleg LP-k és kazetták töltötték meg a pultokat, cédéek alig voltak, de néhány év múlva már teljesen kicserélődött a választék.

Kovács László:

Mennyire terveztetek a hazai független kiadványokkal foglalkozni?

Pápai Sándor:

²⁷ Miles Davis (1926–1991) amerikai dzsessztrombitász, zenekarvezető és zeneszerző, a dzsessztörténet egyik legnagyobb hatású és legkiemelkedőbb alakja.

Hamar egymásra találtunk szinte minden kiadóval és a minket megkereső előadókat is szívesen fogadtuk. Akkoriban indult a Kispál és a Borz,²⁸ a Quimby,²⁹ a Nulladik Vátozat,³⁰ az F.O. System³¹ és még sok-sok azóta legendássá vált alternatív zenekar és a köré szerveződő kiadók. Sok-sok doboz Pál utcai fiúk-,³² CMC-³³ meg VHK-kazetta³⁴ fogyott el akkoriban.

Kovács László:

Emlékszem arra, hogy az *Alterock*³⁵ magazinban hirdettetek.

Pápai Sándor:

Pontosan, nagyon örültünk, amikor megkerestek minket, hogy legyünk a terjesztőik, és hirdessünk a lapban. Jó kis újság volt! Aztán megjelent a *Volt Magazin*,³⁶ a *Wanted*,³⁷ a *Wan2*³⁸... mindegyikkel baráti viszonyban voltunk. A fanzinok³⁹ is üde színfoltok voltak, az új *Második Látást*⁴⁰ mindig nagyon várták a vásárlók. A Fekete Lyuk⁴¹ főnöke, Nagy Gyula is megtalált minket, és felrakott a szórólapokra, sőt állandó belépővel is megajándékozott, csakúgy, mint a Tilos az Á. Ők pár hónappal utánunk, '89 szilveszterén nyitottak, és Palotai Zsolt⁴² kezdettől fogva járt hozzánk zenéért.

Kovács László:

Meddig tartott a bolt első korszaka?

Pápai Sándor:

A bolt az első években jól ment, de nem annyira, hogy az induláskor felvett kölcsöneit visszafizesse. 1995-re fokozatosan megromlott a viszony Gyuri és Lópata között, gyakoriak lettek a veszekedések.

Kovács László:

Hova futott ki a veszekedés?

Pápai Sándor:

1994-ben vettük fel a boltba Madár Andrást, vagyis Andrist, aki mind a mai napig kollégám. 1994 végére már annyi lemez és vevő jött be a boltba, hogy szükségessé vált egy nagyobb helyiségbe költözni. Találtunk egy üzlethelyiséget a közeli Zichy Jenő utcában, ami felújítandó volt. Mellette klubot vagy kocsmát is ki lehetett alakítani, és egy belső udvar is volt

²⁸ A Kispál és a Borz 1987–2010 között működött, majd 2022-ben újra alapított underground rockzenekar.

²⁹ A Quimby 1991-ben alapított alternatív rockegyüttes.

³⁰ A Nulladik Vátozat, 1989-ben alapított dark rock, illetve folk-rock együttes.

³¹ Az F. O. System 1986–1991 között működött dark rock együttes.

³² A Pál Utcai Fiúk 1983-ban alapított alternatív rockegyüttes.

³³ A CMC, azaz Cro-Magnon-i Cola, 1988–1993 között működött ipari zenét játszó alternatív zenekar.

³⁴ A VHK, azaz Vágtázó Halottkémek 1975–2001 között működött, majd 2009-ben újra alapított „sámán punk” zenekar.

³⁵ Az *Alterock* 1989–1990-ben megjelent alternatív rockzenei folyóirat.

³⁶ A *Volt* 1992–1995-ben megjelent zenei folyóirat.

³⁷ A *Wanted* 1995–2002 között megjelent zenei folyóirat.

³⁸ A *Wan2* 2002–2011 között megjelent zenei folyóirat.

³⁹ A fanzinvalamely kulturális jelenség rajongói által amatőr alapon szerkesztett és kiadott papíralapú kiadvány.

⁴⁰ A *Második Látás* 1988–1999 között megjelent underground zenei fanzin.

⁴¹ A Fekete Lyuk 1988–1994 között működött budapesti alternatív szórakozóhely.

⁴² Palotai Zsolt (1961–2023) Pro Cultura Urbis-díjas lemezlovas, az elektronikus zene, a drum and bass és a breakbeat egyik magyarországi meghonosítója.

hozzá. Tökéletes volt egy kulturális komplexum létrehozásához, amiről egyébként már régóta álmodoztunk.

A költözést és az újrainítást 1994 karácsonyára terveztük, de ez nem jött össze. Egyre több volt a feszültség, először csak Gyuri és Lópata között, de aztán velem is. Nekem időközben megérkeztek a fiaim, Gergő 1993-ban, majd Balázs 1995-ben, több időt és erőt fordítottam rájuk. Gyurit is egyre jobban elvitte a család, végül 1995 februárjában Gyuri kivált, és én lettem a boltvezető. Addig én csak néha helyettesítőként foglalkoztam a beszerzéssel, adminisztrációval, hiszen ez Gyuri feladata volt. Ő nagyon jól értett ehhez, könnyedén, ösztönösen csinálta jól. A Wave-ben ő volt az „agy”, én meg az „arc”. Nehéz időszak jött: Balázs fiam éppen akkor született, Gergő alig két éves volt, a nagyobb boltba költözés is ekkor következett, és ráadásul bejelentették a Bokros-csomag⁴³ megszorításait is...

Csak egy évig működött a nagyobb üzlet. A Révay közti helyiség megmaradt, de üresen állt. Megkérdeztem Palotai Zsoltot, hogy velünk együttműködve volna-e kedve ott indítani egy lemezboltot, ami az akkor már nagyon erősödő technozenére szakosodna. Zsolt elvállalta, de hamar szembesült a pénztelenséggel, ugyanis abban a műfajban hetente kellett a DJ-k részére újdonságokat produkálni, és ez értelemszerűen több forrást igényelt. Mi 1996-ban visszaköltöztünk a Révay közbe, de egy másik üzlethelyiségbe, így a TranceWave-vel szomszédok lettünk. A Wave és a TranceWave 1998-ban vált végül ketté, Lópatáé maradt a TranceWave, a Wave-be pedig új tulajdonosok társultak, akik a *Magyar Narancs*, az *Origo* és a Tilos Rádió környékéről érkeztek. Hatalmas reményekkel vártam őket, mert azt hittem, hogy az ő tőkéjükkel nagyobb lendületet vesz a bolt. Sajnos néhány év után a kedvezőtlen piaci helyzet és a sok konfliktus szétforgácsolta a munkakapcsolatokat és az emberi kapcsolatokat is. Végül elhagytam a Wave-et.

Ekkor már működött egy saját pultom is a Művész moziban, ahol könyveket, cédéket meg VHS-kazettákat terjesztettem. Szuper kis bolt volt, imádtam! Rengeteg sikerélményem volt, sok új zenét mutattam be sok-sok érdeklődőnek. Sokakat irányítottam át a Wave-be is, amíg ott is dolgoztam. Miután el kellett jönnöm a lemezboltból, a Művész mozi „kulturpultja” maradt meg nekem. Ez egy nagyon jó időszak volt, üzletileg sikeres és sokkal kényelmesebb, nyugisabb, mint a Wave.

Kovács László:

Hogyan történt a Wave-be való visszatéréсед?

Pápai Sándor:

Hírét vettem a kétezres évek elején, hogy csödközeli állapotba került a Wave. Megdobbant a szívem, és egy barátommal átvettük a bolt működtetését. A Művész mozi pultja is működött még tovább, egészen a tízes évek elejéig, de az egymást követő válságok miatt a vége felé már egyre nehezebben. A barátom néhány év után kiszállt a Wave-ből, így a kétezres évek közepétől egyedüli tulajdonosa lettem a boltnak. Sajnos, a tízes évek elején a újra a bezárás küszöbére kerültünk, ekkor úgy sikerült megmenteni, hogy mellette egy másik, nem kereskedelmi munkát is elvállaltam. Az ATV-ben⁴⁴ lettem adáslebonylító. Ez egy napi tizenkilenc órás munka volt. Ellenőriznem kellett, hogy nincsen-e a kész adásanyagban technikai hiba. Ezután én töltöttem be a szerverbe a kész anyagokat, amelyek adásba kerültek. Kezdsre, hajnali négyre kellett bemenni. Eleinte csak hétvégén dolgoztam, később már heti háromszor. Nagyjából tíz évig csináltam és sajnos ráment az egészségem. A sok munka miatt elmaradtak a reggeli futások, a hétvégi túrázások, jól meghíztam, jött a magas vérnyomás, a cukorbetegség...

⁴³ A Bokros-csomag 1995 márciusában bejelentett, átfogó gazdaságpolitikai kiigazítás, amely megszorító intézkedésekből állt.

⁴⁴ Az ATV 1990 óta működő kereskedelmi televízió, az első hazai televíziós magáncsatorna volt.

A tízes évek végétől aztán szerencsére megérkezett a „bakelit-reneszánsz”, ami felfuttatta a bolt forgalmát. Így el tudtam hagyni a második állást, és azóta ismét csak a lemezbolttal foglalkozom. Mondhatom azt is akár, hogy öröm van és boldogság! (*nevet*)